

Motion till riksdagen 2025/26:3913

av **Linus Lakso m.fl. (MP)**

med anledning av prop. 2025/26:118 Tillståndsprövning enligt förnybartdirektivet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör säkerställa ett fullständigt genomförande av EU-direktivet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra förslagen om tidigt kommunalt ställningstagande till vindkraft i proposition 2021/22:210 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra Miljöprövningsutredningens förslag om ändringstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av bättre samordning i genomförandet av regelverk som påverkar tillståndprocesser samt behovet av att värna ett bibehållet starkt miljöskydd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utbyggnaden av vindkraft är tillsammans med åtgärder för energieffektivisering och satsningar på grön baskraft avgörande för att säkra låga elpriser, stärka Sveriges beredskap samt möjliggöra klimatomställningen och gröna industrietableringar. Därför är det beklagligt att utbyggnadstakten har minskat med närmare 75 procent sedan Tidöregeringen tillträdde.

Det är anmärkningsvärt att regeringen dröjt med implementeringen av EU:s nya förnybartdirektiv så till den grad att kommissionen i mitten av 2025 anmälde Sverige för försenat genomförande av direktivet. Efter anmälan har regeringen kommunicerat att

den avser att påskynda genomförandet av direktivets bestämmelser genom att implementera så mycket som möjligt på förordningsnivå i stället för i lag. Än så länge har dock inte några förordningsändringar genomförts eller ens aviserats. Regeringen är fortfarande inte tydlig med när direktivets bestämmelser kommer att vara fullt genomförda. Regeringen bör omgående säkerställa ett fullständigt genomförande av EU-direktivet.

De senaste åren har det kommunala vetot stoppat en mycket stor andel av ansökningarna om vindkraft. För att åter få fart på utbyggnaden är det centralt att reformera det kommunala vetot, i kombination med att få på plats ersättning till kommuner och närboende. Miljöpartiet vill även att närboende ska ges rätt att bli delägare. Regeringen bör omgående genomföra förslagen om tidigt kommunalt ställningstagande till vindkraft från proposition 2021/22:210.

Regeringen har vid upprepade tillfällen angett att den prioriterar att effektivisera och korta tillståndprocesser. Trots detta har regeringen fortfarande inte gått vidare med förslaget från Miljöprövningsutredningen om att införa ändringstillstånd som huvudregel, i syfte att förenkla för verksamheter att ändra sina tillstånd. Miljöpartiet anser att Miljöprövningsutredningens förslag ska genomföras.

I övrigt kan konstateras att flera större förändringar av regelverk som rör tillståndprocesser är under utredning eller beredning. Risken är överhängande att bristen på helhetssyn leder till kortsiktiga förändringar och otydliga regelverk, vilket i sin tur riskerar att skapa stor osäkerhet och längre tillståndsprövningar. Detta skulle motverka syftet att korta ledtider och skapa mer effektiva prövningsprocesser. Miljöpartiet vill även framhålla att åtgärder för att åstadkomma snabbare tillståndprocesser inte får vidtas på bekostnad av minskat miljöskydd.

Linus Lakso (MP)

Katarina Luhr (MP)

Emma Nohrén (MP)